

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50
Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2·50

PUTXINETLIS

En Pidal ha fet com el burro del qüento, que 's trepitjava l' ronsal y se'n anava d' oros. A forsa de deixarse creixer la barba—perque segons diu està molt malalt y no pot afeytarsela—se l' ha trepitjada, y ja l' tenim à terra també, havent perdut al caure la presidencia del Congrés, els sis mil durets de sou sense descompte y l' cotxe per tot dia.

Algú suposa que la cayguda no's deu tant à la barba-ritat de la barba, com à la trabeta que disimuladament li ha fet l' home de la daga, à causa de tenir aquest el compromís de donar à n' en Villaverde la campaneta del Congrés, el sou dels sis mil duros sense descompte y l' carruatje per tot dia.

Tot es cosa que podria ser, puig en Silvela es, ha sigut y sera sempre l' heroe de las intrigas, de las emboscadas y dels cops amagats. No fa molts días, publicava 'l Brusi un article cruel contra en Pidal, escrit, segons se suposa, baix la inspiració d' en Silvela, per un alt funcionari de la Presidencia del Consell de Ministrs. Aquell article va treure butllofa, com la sol treure la baba de certs reptils, en contacte ab l' epidermis humana. La mala intenció no va passar desapercebuda à ningú dels que coneixen una mica el joch de la política conservadora, y ja desde un principi va profetisar-se qu' en Pidal era home à l' ayuga.

**
En altres moltes ocasions en Pidal y en Silvela ja hi havian arribat à punt de partir peras. Tot lo que l' un es neguitós, té l' altre de solapat, així es que la ruptura venia pel seu propi pes, per inclinació natural à tirarho tot à rodar del home de la barba blanca, y per conveniencia y profit personal del home de la daga florentina.

Pero mediavan sempre influencias prou poderoses per evitarlo. Una ma oculta l' s'aproximava de nou, després de desarmarlos. Una veu persuassiva l' tocava les fibras sensibles, parlantlos del interès de la patria, y sobre tot y principalment de l' estabilitat de las institucions. Els dos enemichs llavoras se donavan las mans, y aqui pau y després gloria. La gloria de seguir cobrant els sous més sustanciosos del pressupost y de continuar disfrutant de las influencies més considerables dintre de la politica y de l' administració.

Pero aquesta vegada sembla que la ma oculta no s' ha deixat veure poch ni molt, ni aquella veu persuassiva s' ha deixat sentir per res, abandonant las cosas à son propi y natural desballestament.

¿Qué ha de haver passat aquí porque aquella ma y aquella veu tan conciliadoras sempre, hajan deixat de intervenir en las funestas diferencies dels dos compinxs?

**

Figúrinse una comèdia ab dos accions distintas y un sol desenllás, forjada per l' ingeni maquiavélich de qui, per lo vist, no té res més que fer en aquest mon, que preparar farsas.

Personatje principal, verdader *Deus ex-machina* de las dos accions: en Villaverde.

En Villaverde ha dit que, de no donárseli la presidencia del Congrés que se li va oferir, faria una guerra à mort à la situació politica.

Primer: oposantse ab totes las sévas forsas al projectat matrimoni de la príncipesa de Asturias ab el duch de Caserta, fillol august del rey de las hungaras.

Y segon: alentant al seu *alter ego* en el ministeri de Hisenda Sr. Allende Salazar, à no consentir el més mínim augment en el pressupost de gastos de cap ministeri.

Aquí tenen las dugas accions de la farsa.

El desenllás es, donchs, molt natural. Otorguis à n' en Villaverde la presidencia del Congrés, y tot queda arreglat. La príncipesa de Asturias podrá casarse al seu gust, sense que cap conservador li susciti la més mínima dificultat, y cada ministro podrá gastar lo que li dongui la real gana, que aquí està l' pais contribuyent pera esquitxar à las bonas ó à las malas totas las contribucions y tributs que se li exigeixin.

Dos problemes resolts; dos comedias felisment desenllassades.

¡Gloria al invicto Villaverde! ¡Honor al nou President del Congrés, que s' alsà en lluminosa apoteosis, sentant un peu sobre en Pidal caygit y afirmant l' altre sobre la butxaca del pais contribuyent!

En aquestas farsas del género més menut que càpiga imaginar, en aquestas verdaderas funcions casulanas de putxinellis, inverteix tota la séva activitat D. Francisco Silvela, en l' any segon de la regeneració que havia promés à la decayguda Espanya.

Res li importa que l' pais s' escoli per las sangries que li han obert en tot el cos; res li fa que l' esperit públic vaja decayent, una basca darrera de l' altra; no li diu res la crisis fabril de Catalunya, ni la miseria ensenyorida del resto de la nació; de las batussas que cada dia tenen lloch en las costas de Galicia, ni tan sols se'n entera; de certs fets com las algaradas sangrentas de Chantada, y altres pel mateix istil, que semblan una regressió als temps més bárbaros y salvatges de las edats primitivas, no té perquè preocupársene.

Per ell, n' hi ha prou ab que l' teatre de putxinellis funcioni ab tota regularitat...

Estira un cordill, y cau en Pidal.

Estira un altre cordill y s' aixeca en Villaverde. Això es l' únic que l' entreté: això l' únic que l' diverteix.

Plaudite, cives!

P. K.

A Lleyda tenen un governador tan caballeros, que al home més sapat el fa caure de bigots.

L' altre dia va citar al seu despaig als representants de tres periódichs, y un cop els tingüe en la séva presència 'ls ompli d' insults y d' expressiôns ofensivas.

Els periodistas poden donarli las gracies de que no se li hagués ocorregut omplirs'hi la cara de dits ó tréure's un revòlver de sis tiros y distribuïrs'hi un parell de càpsulas per barba.

Que tot això y alguna cosa més hem de veure, dats els fums que gastan certs funcionaris qu' en Silvela envia à las provincias, à ensenyals'hi de tot... fins de modos regeneradors.

Notas espigoladas en un periódich de Madrid:

«Sembla qu' existeix el propòsit decidit de presentar un projecte especial, concedint à la príncipesa d' Asturias, en concepte de dot, 25 milions de pessetas.»

Haventhi casament, un ó altre ha de pagar els confits. ¿No 'ls sembla?

«Algúns periódichs indican que l' govern proposarà à las Corts la concessió de una pensió bastant elevada à la viuda del general Martínez Campos.»

Haventhi sagut defunció, un ó altre ha de pagar els mocadors, porque 'ls de la família que quedan se puguin aixugar las llàgrimas. ¿No estan ab mi?

Afortunadament à Espanya hi ha una cosa que no s' acaba mai.

—Els diners dels contribuyents?

—No, senyors: la paciencia del poble.

Tan mal efecte ha produhit per tot arreu l' us que ha fet en Dato del famós real decret derogatori de certs articles de las lleys municipal y provincial, al procedir à la renovació de la Diputació provincial de Madrid, que asseguran que ara s' absindrà de aplicarlo al Ajuntament de Barcelona.

Tot atropello à la llei es una espasa de doble fil.

El fil destinat à las corporacions à las que tractava de sacrificar, se li ha oscat, y talla tot lo que veu y deixa tot lo que troba.

En cambi, ab l' altre fil s' ha inferit una ferida que serà mortal de necessitat, si encare queda à las Corts un residuo de vergonya.

Ara tot just comensa la preparació dels nous

pressupostos, y ja 'ls ministres se las apostan á qui presentarà més pujat el del seu respectiu departament.

Prou la nació demana economies; ells no hi senten de aquesta orella. Ocupan el poder y 's creuen que ho poden tot. Y una vegada hajan tirat á la nació per postas, dirán com en Segismundo de *La vida es sueño*:

«Vive Dios, que pudo ser!»

Tolstoi, el famós escriptor rus, ha sigut excomunicat per l'iglesia ortodoxa del seu país.

Hi ha que tenir en compte qu' en Tolstoi, després de repartir entre 'ls pobres la séva immensa fortuna, va posar-se á traballar com un senzill obrer, predicant així ab l'exemple dels seus fets, tant com ab les idees humanitaris escampadas en els seus llibres.

Iguals son per tot arréu las iglesias militants. ¿Ahont aniriam á parar, si 'ls homes que valen d'onguissin unes probas tan espléndidas de virtut y desprendiment? Els sacerdots prou haurian de plegar. Per lo tant, janatema contra ells, y que se'n vajan al infern á comprometre l'negoci de la religió!

CARTAS DE FORA

Igualada.—Per trasladarlo á un poble de la plana de Vich, ens han tret á mossén Pere, pastor de llana mística, el qual avants de marxar va dir:—Ja fa set anys que porto la ciutat de Igualada sobre les mévias espal·les.—Casualment, quan això deya, entrá á l'iglesia un fulano que no sol anarhi mai, el qual, al ferse capás de la forsa de mossén Pere pera portar un pes tan feixuch set anys seguits, no pogué menos d'exclamar:—Aquest es el camàlich que convindria á l'agència Marsans, ara que 'ls animals costan tan cars de mantenir.—Aquesta ocurrencia va fer molta gracia als que van sentirla.

Tarrasa.—Ha causat molt mal efecte entre 'ls traballadors de la fàbrica dels senyors Bosch, Durán y Costa, 'l que á pesar de la promesa de que s'havia fet á un obrer de que mentres la casa no s'vengués cap taller, ell traballaria, sigüeu despedit per l'encarregat Valentí Carreras, ab tot y ser un bon operari. Si aixís se compleixen las promeses, calculis lo que pot esperar de homes que volen passar per formals. Pero el tal Valentí Carreras, ja havia corregut molt per las columnas de la *Tramontana*, y per lo vist devia anyorarse de que 'l possessin en evidència, puig no sembla sino que certs homes son amichs de l'odiositat.

San Boy de Llobregat.—Ha comensat á veure la llum pública un senmanari escrit en castellà, sostingut pels viudors qu' estan la ruina d'aquesta vila y gran amich dels frares de Sant Joan de Déu que regentan el Manicomio. Ara si que podém dir que Déu els crial y ells s'ajuntan. Afortunadament tenim l'esperança que si 'l arcalde Ramón Pi y 'l secretari Elías Calvo s'arrijan massa als frares, aquests acabarán per menjarse's ab la seguretat de que 'ls frares, de aquesta feta, agafaran un mal de ventre que ja no se'l curaran mai més. Aixís quedarem nets de tot: de xanxullers y de frares.

Vilanova y Geltrú.—L'arcalde va publicar un bando amenassant ab entregar al jutje municipal als que d'guessin algun renech. No es del cas estampar els comentaris á que ha donat lloch el bando del arcalde. Lo pitjor és que tenim una autoritat modelo, que aumenta dos guardias municipals de dia, porque puguen vigilar millor als que blasfemien, y disminueix el número de serenos, deixant desatesa la vigilància de nit; que suprimeix las plàssas de auxiliars de mestres públics y concedeix subvencions á la Casa Amparo, el Convent de monjas Teresianas y al Círcul catòlic: que multa als vehicles que tenen el més petit descuyt, y ell ab la seva jardinera segueix la direcció que li dona lagana; que descuya, en fi, la policia urbana y utilisa als empleats del Ajuntament per arreglar el camí (particular) que conduceix á la séva masia. Tot això, per lo vist, es molt catòlic. Partícipe de la fàbrica Marqués, que regenta un seu germà, tothom á Vilanova la considera com un verdader presidi: en ella s'treballa més y 's guanya menos qu'en las altres fàbricas, y això que 'ls restants industrials vista la competència ruinosa que 'ls feyan, tinguerem que baixar també la ma d'obra, pero no en el grau en que fa traballar el tal Marqués. Això sí, en totes las quadras de la fàbrica hi ha un sant ó altre: als traballadors se 'ls obliga á dire el rosa i y á confessar y combregar de tant en tant. Y en èpocas electorals, ja se sab: el que no vota á qui ells li designan, va al carrer. ¿Quán s'acabarà tan indigna explotació mal encuberta per tanta hipocrisia?—M. S. M.

Vilanova y Geltrú.—En el taller de fundició del burgès Milà y Batlle, va ser despedit punt en blanch un operari per haver-seli escapat una interjecció enèrgica, vulgo renech. Havent pres la defensa del despedit un seu germà, també va ser llansat al carrer. No té res d'estranys que un burgès procedeixi aixís; aquí lo verdaderament inconcebible es que la societat de fundidors no haja pres cartas en l'assumpto, en pró de dos operaris qu'en res havian faltat á sos devers socials y de traball, abandonantlos á la séva sort, y posantse complertament al costat del burgès, autor de una gran injusticia.

PETITESAS

Repugna veure á nostres eminenties polítiques entretingudes en l'arreglo de mesquines diferències personals y desconsola contemplar l'afemellament d'un poble consentidor de tota mena de baixesas.

Villaverde amenassa fer una ferma oposició, pero la presidència del Congrés li tapa la boca; Silvela empeti-

teix á Pidal y quan el té desarmat li afana la cadira presidencial á que tan aferrat estava, fentli emprò posar, per mans d'elevadíssima persona, un calmant á la ferida; l'Azcárraga deixa la cartera de Guerra per satisfet agenes ambicions buscant la compensació ab la presidència del Senat; se preparan unes quantas senadurias vitalicias pera tirar un gerro d'ayqua freda sobre els entussiasmes del Duch de Tetuan y tot son càbalas y pactes y regateigs pera contentar á en Pau, amoixar á en Pere, ó comprar la conciència d'en Berenguera.

Un personatge ministerial ab tota la bona fe d'un Gedón ó ab tota la barra d'un desvergonyit, sintetisava la situació actual ab las següents frases:—Diuhens nostres enemicis que la gent ministerial està dividida. Podrà ésser cert, pero disposant el govern, com disposa, de varis senadurias vitalicias, algunes direccions, capitaniás, governs civils y una bona colla de càrrecs profitosos, no hi ha cuidado; quan toquin á repartir ens veurà tothom units com els lladres á fira.

Els ben cert; entre la gent monàrquica no hi ha qui estiga descontent perque el govern fa poch cas de la crisi industrial; no hi ha qui s'rebeli devant el despilfarro que 's manté á gratcient; no hi ha qui protesti veient incompletas totas las promeses de regeneració. Las energies y els entussiasmes se 'ls reservan pera disputar-se las tallades millors de nostre pressupost ó pera satisfet las exaggerated pretensions d'un amor propi estúpiti.

L'ambient que respiran nostres homens polítics de la restauració, els fa creure que fora d'ells tampoch hi ha decencia ni vergonya. De quina mena de fusta deu creure en Dato qu'es feta la gent de bé, quan li sembla fácil que las personas honradas acceptin càrrecs representatius deguts al capricho y no á la llei y suposa natural qu'un home digne puga prestarse á fer el joch d'un presumit sense més mèrits que un inmens atreviment esperonat per una fatuitat immensa?

Es clar que aquesta creença séva de que tothom siga digne d'ells, la fonamentan en la indiferència ab que 'l poble mira sos desacerts y sos despilfarros, en la apatia que 's nota en totes las esferas socials, en l'embrutiment que 's ensenyoreix de las masses y en la desmoralisació que 's extént per tota mena d'estaments. Pero que no 's fibin; la massa obrera, qu'es la que sufreix més las conseqüencies de tot aquest desgabell, comensa á desvetllarse. Quan sa tasca prengui bona orientació y ben dirigida puga convertir-se en forsa conscient, es possible que 'ls que avuy abusen del poder fassan cap al calaix de las escombreries.

JEPH DE JESPUS.

LA QUÀ D' EN CHANG-CHALING

ARIBAT en Waldersée á Pekín, la primera província del general en jefe dels exèrcits aliats va ser enterarse del estat de la insurrecció xina y dels motius que l'havien promoguda.

Un mandari cessant, y per lo mateix ab las potencias molt obertas, va encarregarse de posar-lo en autos.

—Ja veurà—va dirli:—deixis de motius y romansos, y vágissen directament al bullo. En aquest país las causes de las coses no las sabrá may. La gent s'engresca perque sí, s'arma perque sí y se'n torna á casa...

—També perque sí?

—No senyor, quan se'n entorna á casa es perque 'l seu jefe ha perdut el prestigi.

—¡Hola!—va dir en Waldersée, agafant al vol l'idea:—de modo que quan el jefe pert el prestigi, els soldats plegan el ram...

—Això mateix.

El generalíssim dels aliats va reflexionar un moment. La situació no podia ser més clara. Tot consistia en donar la tunda H al cap de colla dels xinos, entesar la séva reputació de guerrero, y s'havia acabat la funció.

—Perque naturalment—va dir,—suposo que desprestigiar á un general deu volguer dir derrotarlo.

El mandari se'l mirá ab ingenua sorpresa.

—Ah! No, senyor. Aquí, per derrota més ó menos, no 's desprestigia á ningú.

—Donchs ¿qué s'ha de fer? Desafiarlo en combat singular y dibuixar-li un set á la cara?

—Encare que li dibuixés tota l'aritmètica, ningú 'n faria cas.

—Ja ho entench. S'ha d'acudir á l'injuría, á la calumnia, á la mala fe...

—Tampoch, tampoch.

—Acabéu d'una vegada, donchs. ¿Cóm se consegueix aquest desprestigi?

Tallantli la quà. Un capitost esquat es lo més desprestigiable que pot donar-se á Xina. Tan bon punt l'exèrcit repara que 'l seu jefe va sense quà pel mon, tira las eynas de revés y ja no hi ha més guerra.

El consell era preciosíssim y no convenia desatendrel. En Waldersée va compendre'u aixís y s'apressurá a enterrarse.

—El jefe dels sublevats ¿qui es?

—En Chang-Chaling, un xino molt espavilat.

—Y está clar, portará quà...

—Y de las més llargas...

Aquell mateix vespre en Waldersée enrahonava ab quatre coolis, que sense 'l menor desdoro podían posar-se al costat dels nostres més estropellats trinxerayres.

—No 's tracta de fer cap mal—els deya:—l'únich servay que se 'us demana es que talleu la quà á n'en Chang-Chaling.

—Res més?

—Res més: al qui me la porti, mil marchs. Toquém y toquém.

Al pronunciar las últimas paraulas, els quatre xinos ja ni 's sentíen. Tots ells s'havien posat á corre en direcció al campament de Chang-Chaling.

Els quatre traydorots que fingieren passar-se als sublevats, van ser rebuts ab l'entussiasme que pot imaginarse.

A mitja nit, quan el general xino dormia més descansat, entraren en la séva tenda, tragueren unes estisoras horrosament afiladas, y ¡zas!... en menos que 's menja un grill de mandarina, varen tallarli la simbòlica quà.

En tres salts tornaren á ser al campament d'en Waldersée.

—¿Cóm ha anat això?

—Molt bé, senyor. En Chang-Chaling ja no porta quà.

—De veras?

—Miréuela: aquí la teniu.

—Es dir que s'ha acabat la guerra?

—Esquat el jefe, naturalment.

—Aleluya! Cobreu els mil marchs, partíuse's i visca la pau!

En Waldersée, al considerar l'admirable facilitat ab que havia desbarat la insurrecció, no hi veyà d'alegria.

—¿Quin efectarà á Europa, quan ho sàpigui!—deya fregantse las mans ple de satisfacció:—Això si que haurà sigut arribar y moldre.

Pero ¡sorpresa inaudita! l'endemà 'ls sublevats emprenien ardiment un moviment ofensiu, y 'l qui 's capitanejava era 'l intrépit Chang-Chaling, lluhint la séva hermosa quà.

—¿Qué significa això?—deya en Waldersée, anonadat:—Somio ó es que aquells quatre pillastres han abusat de la méva bona fe?

El pobre general dels aliats ignorava qu'en Chang-Chaling, calvo anys ha, porta la quà postissa, y sempre'n d'ús tres ó quatre de repuesto.

A. MARCH

LA NOTA DEL DÍA

—De qué 's tracta avuy?—De veure de quin modo s'ha de fer perque 'ls obrers de las fàbricas no 's quedin tots al carrer?

—De lograr que desseguida s'acabi la suspensió

qu'en nostra província pesa sobre la Constitució?

—D'evitar que 'l Banc d'Espanya ens inundi de paper?

—D'introduírconomias y gastar sola pel que 's té?

—Fugin d'aquí!—¿Qué 'ns importa á nosaltres tot això?

—Per aquestas petitesas hem de dormir ab cap mal só?

—Avuy per avuy l'assumpto, el problema capital,

l'unich que á tots ens desvetlla es això:—¿Qué fu en Pidal?

—Tan mateix deixa las filas del partit conservadó,

resolt á anar pel seu compte y á rompre ab la situació?

—Es vrat qu'entre 'ls seus íntims ja apena respecta res?

—Es cert que ha escrit dues cartas?

—Es cert que 'ns ha escritas tres?

—Això es lo que 'ns interessa á las persones com cal!

—Saber què diu, què prepara, què pensa 'l senyor Pidal.

—Els reporters no sossegan vigilant dia y nit,

desde 'l demà quan s'alsa hasta que se'n torna al llit.

Un mot cullit dels seus llabis, el més petit moviment dona ocasió per un parte

ó un telefonema urgent.

—En Pidal està algo pàlit.

—En Pidal d'aquí un quart surt.

—En Pidal avuy estrena un sobretodo molt curt.

—Ara 'l visita un canonje y enraona un rato ab ell.

—Ara acaba de passar-se dos cops la mà pel clatell.

—Desde la platja de Rosas, als confins de Portugal, no se sent altra pregunta:

—¿Qué hi ha de nou d'en Pidal?

—S'aguanta ferm?—¿S'humanisa?

—Minvan sos arranxs virils?

—Se compadeix de nosaltres y 'ns deixa viure tranquil·s?

—Per pietat, que no s'infadi, que ja no hi tornaré més!

—¿Cóm ho faré si s'emperra en no presidi 'l Congrés?...

A un home del seu calibre
en palmas se l' ha de dí.
«No cobra trenta sous ara?
Pues que 'n cobri trenta hú.

C. GUMÀ.

EL CAS DE MARTORELL

El Sr. D. Lluís Santacana, farmacèutich y propietari, venué de la vila de Martorell, va rebre un anònim demanant *mil pessetas* baix amenassa de que, de no deixarlas, se li seguirian tota mena de desgracias y disgustos. Li deyà ademés l'autor de la missiva, que si estava disposat a afliuxar la mosca, un dia determinat y á l' hora que se li indicava anés á visitar una vinya que posseixia á poca distància de la població, ab lo qual coneixeria las bonas disposicions.

El senyor Santacana doná coneixement del fet al tenent de la guardia civil D. Artur Rita, y de acort ab ell, visita la vinya l'dia y á l' hora indicada en la carta.

A poch va rebre un segón anònim, manifestantli que havia fet molt bé en visitar la vinya, y que per lo tant podia depositar las mil pessetas, en un lloc que se li designava, l'dia 21 de setembre.

També l'tinent de la guardia civil sigüé coneixedor del fet, y tan bé prepará l'emboscada, que colocat un cartucho, no ab las mil pessetas, sino ab una munió de claus, en lo lloc exigit per l'anònim, sigüé agafat infragant l'auçell, en el moment en que's presentà a recullirlo.

¡Y ara ve la gran sorpresa! Qui era aquell fulano? El Sr. D. Ignaci Gall y Noguera, mestre públich d'aquella villa per espay de 20 anys.

Confés y convicte del fet, sigüé posat á disposició del jutje de Sant Feliu de Llobregat.

**

A Martorell y tota la comarca s'ha parlat molt d'aquest cas, porque el senyor Gall sempre s' havia fet veure per sas exagerades ideas religiosas. No s'celebra professó en que no portés el tάlem, y havia sigut sempre un dels capitossos més caracterisats del *Centre catòlic, moral, recreatiu* establet en aquella vila ab el propòsit de *desrepublicanizar* a la població y *moralizarla*.

Es de notar que á pesar del mal carácter de l'acció comesa pel senyor Gall, els elements del Centre traballan com uns desesperats en favor del seu consoci. De moment han conseguit ja la séva llibertat provisional, baix fiansa, y no repararan en esforços ni sacrificis per alcansar alguna cosa més.

Ab lo qual se cubreixen de gloria, y no hi haurá fill de Martorell que no s'entusiasmí al veure que son tan bons amichs dels... Galls.

Hi ha que advertir que aquest *Centre catòlic, moral, recreatiu*, un any y mitj enrera va expulsar á un consoci pel delicte abominable de haver assistit al enterro civil d'un seu amich, qu' encare que no professés las sévies idees, sempre s' havían volgut y estimat.

Si l'soci expulsat, en lloc d'anar al enterro del amich, hagués enviat un anònim amenassador á la viuda, exigintli que deposités en un lloc convingut una determinada cantitat, tal vegada 'ls del *Centre catòlic, moral, recreatiu*, en lloc d'expulsarlo ignominiosament, l'haurian nombrat soci honorari de la Corporació.

¡Perque el gran quē es practicar el catolicisme! la moral! y 'l recreo!!!

J.

EL 6 de octubre va cumplirse un any del censament de la guerra del Transvaal.

Pretenian els inglesos que seria joch de pocas taules; qu'en quinze dias ó un mes, pel cap més llarg, haurian ficat al sach á las dos petites repúblicas sud-africanas. Y no obstant, ha transcorregut un any, durant el qual han sufert derrotas vergonyosas y pérduas considerables en homes y en diners, y aquesta es l' hora en que las guerrillas boers no deixan un moment de pau als dos ó trescents mil homes que ocupan el pais, no sent amos sino del terreno que trepitjan, y encare en el moment de trepitjarlo.

**
A n'aquest propòsit, recullo de un periódich extranger una anécdota curiosa y divertida.

Era un dia, poch avants de sorti'l sol. Las forças de lord Methuen van descubrir un campament boer en el major silenci: no s'veya més que l'bulto indecis d'un centinella inmóvil.

Prenen totas las precaucions que requeria'l cas, y ab el major sigilo, la columna inglesa va avanzar, afanyosa de apoderarse per sorpresa del campament. S'hi anava acostant, y l'silenci continuava y l'centinella no s'movia. Per fi hi arribaren, y per tot la mateixa quietut y igual inmovilitat.

¡Y cóm no, si al campament no hi havia un' ànima, y l'centinella inmóvil era un ninot de palla!

Un ninot de palla que tenia enganxat al cap-devall del bras un paper manuscrit, aixis concebut:

«A lord Methuen:

»Permetéume que m' prengui la llibertat de dei-

xarvos en depòsit aquestas tendas vellas y buydadas. Aquesta mateixa senmana, com ja sabreu, vaig tenir la sort de apoderarme de tot un cargament de tendas novas destinadas al exèrcit anglès, y 'us haig de dir, pera la vostra satisfacció, que son magnificas. Y ara dispenséume que no 'us haja esperat; pero podeu passar per aquí mateix, dintre de un parell d' anys y 'ns veuré las caras.

CRISTIAN DE WET.»

**

En vista d'aixó s'ha de confessar que 'ls boers, no sols no s'donan, sino qu'encare tenen molt humor per vendre.

De la presó de Valencia ha lograt escapar un tal Sagasta, qu'era un timador dels més bragats.

Ja ho veuhen: un sol Sagasta que va á la presó, y encare logra escapulirse.

A Lleyda va descubrirse un dipòsit de fusells.

Veritat es que l'individuo que 'ls possechia 'ls havia adquirit anys enrera en una subasta, del mateix govern, y com á armas de desetxo.

Y tot lo més podian servir en una guardarropia de teatro.

Per aixó mateix, sens dupte, s'ha volgut donar al fet una importància considerable... Armas de teatro, al fi, ¿qué més propi que utilitzarlas pera fer la comèdia?

Ab motiu de la detenció d'un tal *Inglesito*, diu un periódich barceloní:

«Nosaltres hem sentit assegurar que l'ladre de que s'tracta pertanya á la policia judicial de creació recent.»

Aixó, si bé s'considera, no té res de particular. Puig fins el mateix *Inglesito* podrà dir, si tant l'apuran:

—Lladres mil vegadas pitjors que jo hi ha en més elevades esferas de la administració pública, y ningú 'ls agafa!

Un telegramma del *Brusi*, suscrit per mossén Arbusá, un dels capitossos de la pelegrinació á Lourdes:

«La enferma de Esparraguera curada milagrosamente. Entusiasmo indescriptible.»

¡Y ja ho veuhen: ni 'ls fils telegràfics, agents de progrés, se tornan rojos quan se 'ls obliga á trasmetre aquesta mena de notícias!

Están ben frescos els metjes, si la Verge de Lourdes, sense pagar contribució ni haver hagut de gastar diners en l'estudi de la carrera y l'adquisició del titul, els comensa á fer la competència!

En Garcia Alix, tan amant de introduhir reformas en els programes de l'ensenyança, hauria de fer una cosa.

Sustituir l'assignatura del Dret natural que s'ensenya en las Universitats, per la de Dret artificial.

El Dret artificial es l'únich que s'practica á Espanya.

El Papa Lleó XIII prepara una nova enciclica, ab la qual se proposa demostrar que la democracia no es incompatible ab el cristianisme.

Ab el cristianisme tal vegada tingui rahó; pero ab el catolicisme, enemich acérrim y intransigent de la llibertat de conciencia... lo qu'es aixó 'm sembla que ha de costarli una mica de demstrarlo.

Sobre un gorro-frigi hi cab perfectament un barret de teula; pero l'gorro-frigi desapareix: en cambi sobre un barret de teula es poch menos que impossible ferhi aguantar un gorro-frigi.

Crònica piadosa, donada en extracte homeopàtic:

A Madrid, dos germans varen presentar denuncia á un dels jutjes contra un capellá guapo y bon mosso, per haver abusat de una dona menor d'edat, germana dels denunciants, fins al punt de haverla feta mare.

.. A Barcelona l'frare llech de un convent, coneugut per Ramonet, va penjar els hàbits á la figuera per contreu matrimoni ab una dona. Y als pochs mesos de casat, y satisfeta la séva passió, va fugir del domicili conjugal, fent foneditos tots els mobles y utensilis de la casa. La pobre muller s'ha quedat con qui veu visións, y hasta li sembla sentir á totas horas una veu d'angelet, que li vé de dintre diuentli:—Una altra vegada fia't dels frares llechs.

.. A Pamplona, una especie de Fra Joan Garí, vivia en una cova, practicant exercicis piadosos y engrascant un gran número de llanuts, que acudien á escoltar las sévies predicas. Al mateix temps ja comensava á dedicarse al ram de las curas miraculosas y fins prometía acabar ab la filoxera de las vinyas. Pero al últim se li ha descubert que lo que més li agradava eran els noys, y 'l recreo d'entretenir-se ab ells en certas *meti-culosidades*.—Un periódich de Navarra ha publicat un article titulat: *Navarro obriu l'ull*.—No faltava més que aixó.

(Se continuará).

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Can-ta-do-ra.
2. ANAGRAMA.—Calaiàx—Caiàxal.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Tonterias.
4. ROMBO.—

C A P
C A M A S
R A M O N E T
P A N E T
S E T

5. GEROGLIFIC.—Dos cassolas foradadas.

Han endavinat totas las solucions els ciutadans Pau Perera, A. dels Ruchs; Un Matusser y Pep Aixeribit; n'han endavinadas 4: Plou y Fa Sol y Un Burgés; 3: Un catalanista; 2: Pep Putarrill y Un Escolà; y 1 no més: Un Teixidor y P. A. U.

ENDEVINALLAS

XARADA-ANAGRAMA

Beguda veurás qu' es tu
lo hu;
una lletra molt rodona
segona;
nota de l' escala n' es
la tres;
y es molt la filla d' en Barta
quart-quarta.
Y l' altre dia la Marta
envià á ca la Total
dihent qu' estava molt mal
son promés ab una carta;
y ella llavors desseguida,
junt ab sa germana Tot,
van anà á cal metje Clot
per pogué salvar sa vida.

J. MORET DE GRACIA

TRENCA-CLOSCAS

TEODORA JUNIO

N. N.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo nom d'un popular drama castellà.

ALBERT DAROCA

GEROGLIFIC

EL
CO CO
L
I K M I

BIANCHI

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: Un ex-fumador, Pep Lleydatá, Miquel Planas, Un Clarinet, Laduma, Rosiñol Llauné, Un nyèbit encostipat, Empatabisbes, Francisket Serra, Jaime Riqué, Un nebó del Capità Gran, J. Billoch y B., Paco Cadefau, J. P. B. (Igualada), Just Geremias, E. Argelaga, Calderón de la Paella, C.M. F., J. Juan y M., J. F. y R., Fra Ploma, J. S. y R., y Mata Faluga.—Lo que 'ns envian aquesta setmana, no fá per casa.

Ciutadans: M. Gallart Coca, Un cotxeril, Eduardo, J. Albertí y P., Jaume Altadill, M. R. Llum Inarias, Fusté y Còmich, Albert Daroca, E. Zola y B., Mustela de Sagristia, Un matarifa, J. Moix, Joaquim Costa, Kroks y Llímó, Font Kairots y C., J. Arrés, N. Joanet, Sir Gras-ol, y Casimir B. de Cutó.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Cintadá: Lluïsset del Castell: La carta es aixerida com'osté.—J. A. F.: Es possible que 'n vegi algú de publicat.—Noy de la Cisa: Es xamaset, però verdeja.—M. Viladoms: No hem tingut temps d'enterarnos del feix de versos que 'ns remet, però de moment, podém assegurarli que hi ha algo aprofitable.—J. Castellet y Pont: Van bé y procurarém que no's quedí á fora.—Simeó Dorca Nogués: Si, la voluntat hi es, però no s'hi veu res més.—P. de Sans: Aixó de D. Arseni, ademés de ser molt ripós, no 's pot dir, perque 'l difunt es massa fresch.—Salvador Bonavia: Per sapiguer sa opinió, la *Carta de un mort á un viu* l'hem llegida á n'en Jacksó Veyam. Noy..., encare riut!!—J. Rosselló: Gracias per l'envio; va bé.—Joseph White: Veurém d'aprofitarla.—Pepet Tarascó: Els séus retalls no poden anar ni per pedassos; son poch consistentes.—Angel Montanya: Va bé y la publicaré.—P. G. Redembach: No diuen res de nou.—J. Sala y Marió: Rebut tot lo que 'ns envia; anirà la poesia, el sonet..., ah, 'l sonet, no.—Frederich Gironella (Jo): Com que té sombra, la donarem á la llum.—Joan Via: Casi totas pateixen del mateix mal: una anemia que no les deixarà sortir impresas al carrer. No obstant, veurém si alguna pot resistir l'aire lliure.—S. de C.: Aixó de dir tant mal á una morta, fa molt sistema egipci. Vosté es suscriptor del *Billuri*, ó viu al carrer d'Egipciac...—Noy de la Pega: Aquests epitafis son dignes d'anar dedicats a vosté.—F. Carrasca Gayà: El pensament y l'exposició son de primera; el puliment de forma es de segona.—Gonella Poétich: Alguna coseta.—R. Homedes Mundo: Aprofitarém un epitaf; lo restant ho hem enterrat á la panera. Es allò... ¿que haja un cadáver más, qué importa al Homedes Mundo? Y vèli aquí't.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

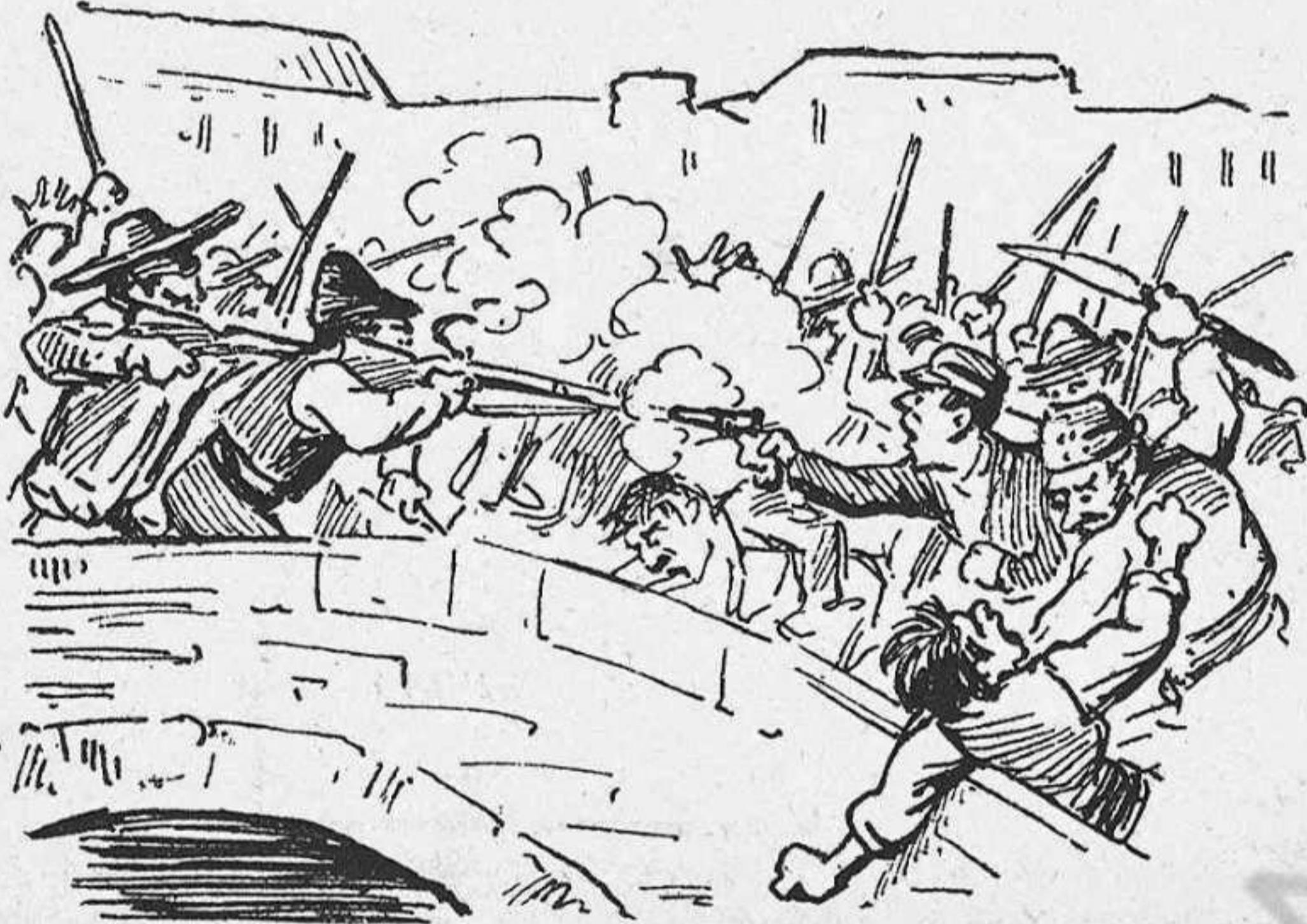
Impremta de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

QUADROS DE LA REGENERACIÓ

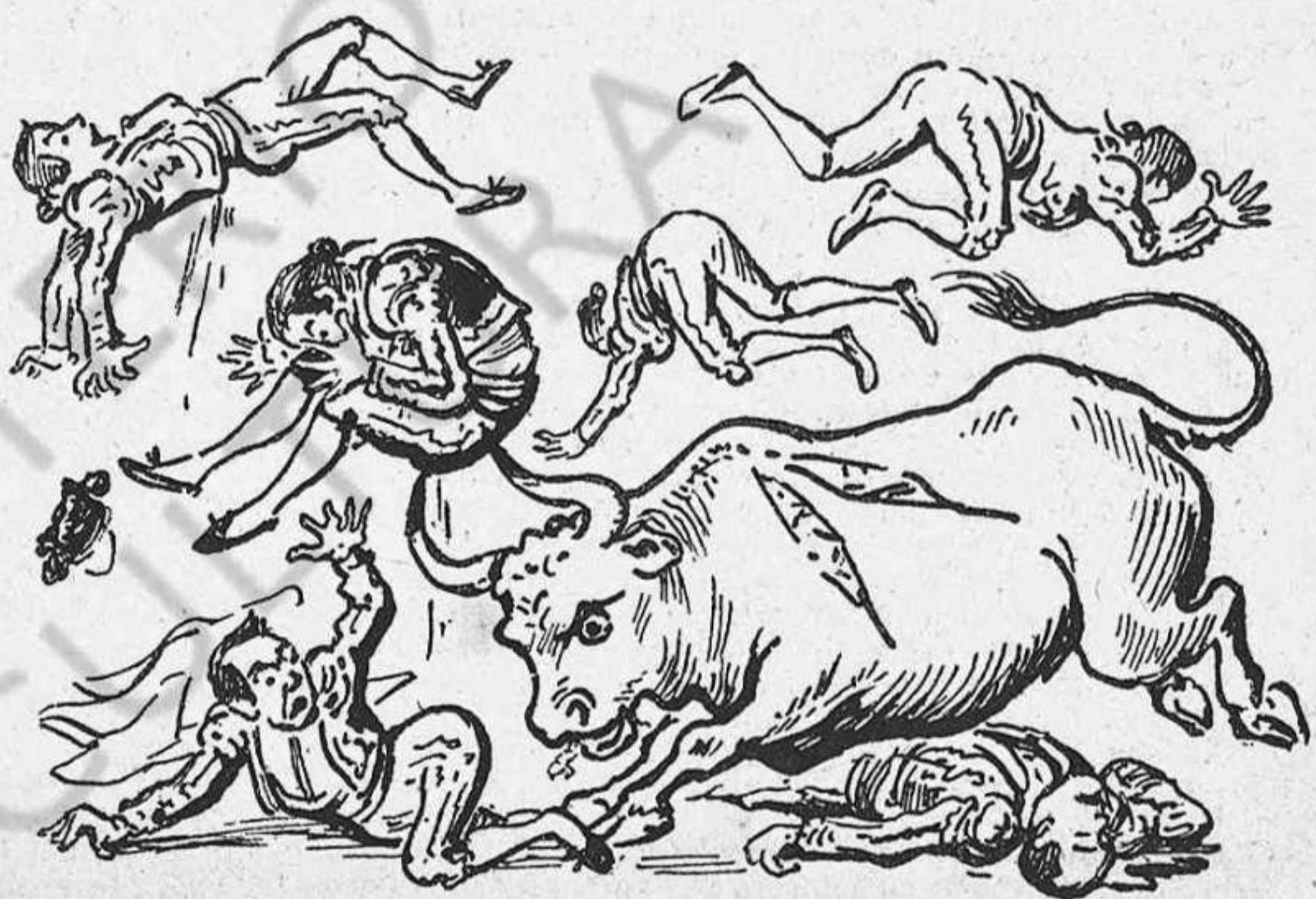

Els pescadors gallegos donan cada dia un espectacle de un gloriós combat naval.

Els pelegríns asturiáns, plens d'esperit catòlic fins a perdre l'ensorrament, donan probas de sa indomable valentia.

A Chantada, ab motiu de la fira, hi ha hagut un gran consum de pólvora y escuradents.

L' espectacle nacional ha alcansat unas alturas mai vistes.

Als partidaris de la llibertat de imprenta se'ls posa en condicions de practicar de una manera permanent el dret de reunió.

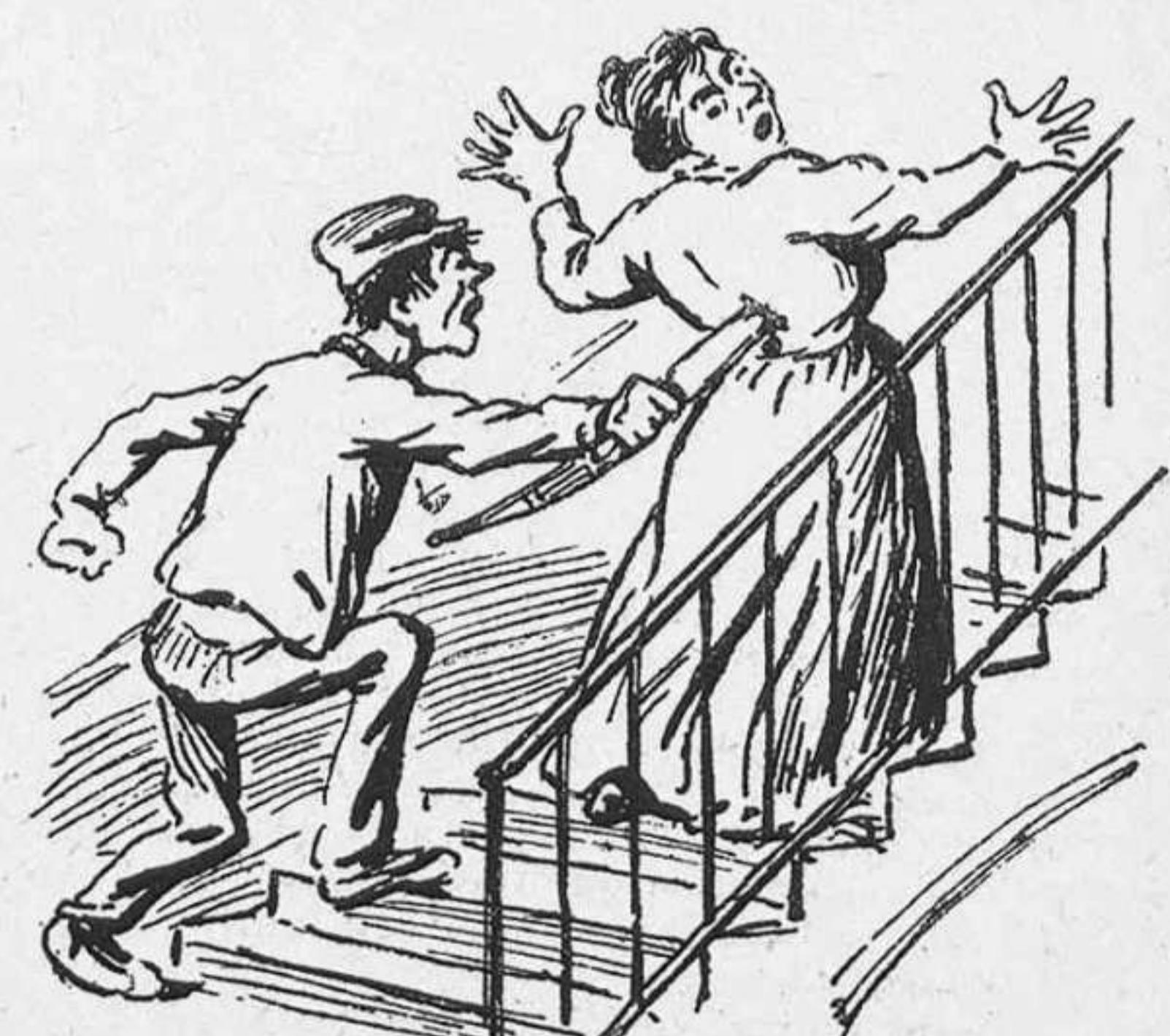
De tant en tant surten piadosos anacoretas com el de Navarra, que diuhen ab l'Evangeli: «Deixeu venir a mi els noys».

A MADRID.—Punyalada!

Yen Silvela, cantant:
 »Trím-trím, tot va vent en popi,
 »Trím-trím, tot va de mistó,

»Trím-trím, ja està a punt de marxi
 »la gran regeneració.»

A BARCELONA.—Repunyalada!